Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via Marc Pothast

Portefeuillehouder(s)

Burgemeesters J.A de Boer, M.C. Uitdehaag, R. van Dam en M. van Kampen

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
1 juni 2023	16 mei 2023 (Schagen) , 23 mei (Texel, Hollands Kroon en Den Helder)

Onderwerp
Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) adviseert de raden: 1. Voor de gemeente Den Helder, Hollands Kroon en Texel een gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 en begroting 2024 met daarin het advies: - het rekeningresultaat € 218.000 terug te storen naar de gemeenten en niet in de Algemene Reserve; 2. Voor de gemeente Schagen, Hollands Kroon en Texel een gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 en begroting 2024 met daarin het advies: - de werving en ondersteuning op vakbekwaamheid in de begroting als speerpunt op te nemen; - een nadere toelichting te geven dat dat de modernisering van de brandweer onhaalbaar is binnen de bestaande begroting; - overzicht te geven van verschil en samenhang van de verschillende genoemde plannen; 3. Voor de gemeente Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel geen wensen en bedenkingen te hebben met betrekking tot het (voorgenomen) besluit tot oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Advies aan de gemeenteraden

Wettelijke grondslag
De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn: - Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018, - De Gemeenschappelijke regeling zelf, - Wet Gemeenschappelijke Regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Kern van de zaak
De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) heeft op 14 april 2023 de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van de VRNHN aangeboden aan de gemeenteraden in Noord-Holland Noord. Ook is het verzoek gekomen wensen en bedenkingen te geven op het voorgenomen besluit een waarborgfonds op te richten en hieraan deel te nemen. Voorgesteld wordt een gezamenlijke zienswijzen in te dienen op het resultaat van de jaarrekening en geen wensen en bedenkingen te hebben met betrekking tot het voornemen tot oprichting en deelname aan het Waarborgfonds.

Openbaarheid documenten	
☑ Openbaar	☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:	
Vastgesteld in de vergadering van 1 juni 2023	
Griffier	Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
De adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de Veiligheidsregio worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een regionale raadscommissie besproken.

Advies aan de gemeenteraden

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio voor 11 gemeenten in deze regio de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een bepaald aantal stemmen in het algemeen bestuur. Door één gezamenlijk advies op te stellen staan de gemeenten in de Noordkop sterker bij de behandeling van de financiële stukken in het Algemeen Bestuur.

Motivering per voorgesteld advies
Jaarstukken 2022 De coördinatie van de opvang van Oekraïense ontheemden is een heel groot onderwerp geweest in 2022. Datzelfde geldt voor het organiseren van Crisisnoodopvang voor asielzoekers. . Wij zijn als gemeente enorm trots op de Veiligheidsregio en het werk dat zij daarbij verzet hebben. Hiervoor dan ook (nogmaals) complimenten aan de Veiligheidsregio. De jaarrekening 2022 van de Veiligheidsregio NHN sluit met een positief resultaat van € 798.000 (2022 € 3.145.000), bestaande uit € 416.000 Ambulancezorg en € 382.000 overige programma's. Bij de ambulancedienst is al rekening gehouden met een mogelijke heffing voor vennootschapsbelasting van € 86.000. Het resultaat wordt o.a. veroorzaakt door incidentele positieve resultaten bij de diverse programma's zoals lagere salariskosten, lagere afschrijvingslasten kazernes, lagere kosten van ICT en lagere bijdrage van zorgverzekeraars m.b.t. de meldkamer. De verwachting is dat in toekomstige jaren moeilijker positieve resultaten kunnen worden behaald in verband met cao-onderhandelingen en de oplopende inflatie die voor aanzienlijke kostenstijgingen zorgt. Dit geldt eveneens voor de kosten van het energieverbruik bij de Veiligheidsregio omdat de tarieven hiervan variabel zijn en niet meerjarig vastgelegd. Met de incidentele positieve resultaten is de algemene reserve van de Veiligheidsregio en het weerstandsvermogen voldoende op peil. Ondanks dat het eigen vermogen relatief laag is en maximaal 2,5% van de totale lasten bedraagt is de weerstandsratio met 207% ruim voldoende om eventuele risico's te kunnen opvangen. Door het lage eigen vermogen is de solvabiliteitsratio met 0,14 ook relatief laag, wat een bewuste keuze is van de individuele gemeenten die bij financiële tekorten verplicht bijspringen. De liquiditeitspositie is in 2022 ruim voldoende gebleken. Mede door de verkoop van kazernes ad € 2.675.000 en het verhogen van langlopende schulden met € 2.900.000 is de liquiditeitspositie verbeterd met € 6.936.000.

Advies aan de gemeenteraden

In 2022 heeft de Veiligheidsregio opdracht gekregen van het rijk om gemeentelijke opvangplekken te realiseren voor Oekraïense vluchtelingen en aanvullende opvang van asielzoekers. Volgens opgave van de Veiligheidsregio worden de kosten hiervan € 12.594.000 volledig door het rijk gecompenseerd. In 2022 kunnen de meerkosten als gevolg van Corona ad € 134.000 niet van het rijk worden terugontvangen. De kosten over 2021 ad. € 935.000 zijn wel gecompenseerd.

Resultaat Jaarrekening

In de jaarrekening 2022 wordt voorgesteld om het volledige resultaat van € 218.000 in de algemene reserve te storten. Op deze manier komt de algemene reserve 0,3% uit boven de bovengrens van 2,5% van de omzet. Dit vanwege een verwacht omvangrijk eenmalig tekort in 2023 als gevolg van hogere inflatie en CAO stijging. Het advies is om deze € 218.000 terug te storen naar de gemeenten. De standaard is dat het volledige resultaat teruggestort wordt naar de gemeenten in plaats van dit vast te houden in de algemene reserve.
Via tussentijdse rapportages kan er dan gekeken worden of er een extra bijdrage vanuit gemeenten nodig is voor het eenmalige tekort in 2023.

De Gemeente Schagen heeft afwijkend besloten op bovenstaand advies. De gemeente Schagen stelt voor om mee te gaan in het voorstel van de Veiligheidsregio om het volledige resultaat in de algemene reserve te storten. Dit ook omdat de Veiligheidsregio meer kosten heeft gemaakt in verband met de hoge energieprijzen en extra personeelskosten. Hierbij wordt wel aangegeven dat dit alleen voor dit jaar geldt en geen garanties biedt voor komende jaren. In de besluitvorming wordt dan ook een zienswijze op dit punt geadviseerd vanuit Den Helder, Hollands Kroon en Texel.

Begroting 2024

Een belangrijk deel van de begroting van 2024 is vakbekwaamheid van de brandweer. Ook uit de dialoogsessies met de posten is volgens de begroting gebleken dat de werving en ondersteuning op vakbekwaamheid *nu* een impuls vraagt. Het zou dan ook goed zijn om dit als speerpunt op te nemen.

In voorgaande stukken is er door de Veiligheidsregio aangegeven dat het AB heeft besloten dat de veranderopgave van de brandweer budgetneutraal zou zijn. Doordat de veranderopgave een grote ontwikkeling is, is het van belang dat er een duidelijk overzicht komt van de kosten die gemoeid gaan met deze ontwikkeling. Graag horen wij van de veiligheidsregio of er al inzage gegeven kan worden in mogelijke investeringen. Zo geeft u in de begroting aan dat er een impuls nodig is in de ontwikkeling van de

Advies aan de gemeenteraden

vakbekwaamheid. Hoe kunnen wij dit duiden in verhouding met de begroting? Aansluitend geldt dit ook voor de intensiteit van de werving.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met de indexatie die volgens de afspraken gemaakt in het FUGR zijn gemaakt. Het indexatiepercentage 2024 bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen 7,1%. Het verwachte resultaat voor de Ambulancezorg is voor 2024 nihil en voor de overige programma's van de Veiligheidsregio € 434.000 B. Het resultaat wordt naar verwachting toegevoegd aan de algemene reserve om de omvang van deze reserve op 2,5% van de lasten te houden.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met nieuwe cao-afspraken en de kosten van inflatie die op een aantal onderdelen fors zijn, zoals bij de aanschaf en het onderhoud van ambulances. Wat de financieringsfunctie betreft hoeven er in 2024 geen leningen te worden (her) gefinancierd en wordt i.v.m. de stijgende rente ook geen renterisico gelopen. Wel zullen enkele kasgeldleningen worden afgesloten om de stijgende kosten van CAO en inflatie op te kunnen vangen.

Algemeen

In het programma Brandweer worden veel verschillende soorten plannen beschreven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de volgende plannen:

- Beleidsplan 2024-2027
- Dekkingsplan
- Organisatie-ontwikkelplan 2022-2025
- Brandweerzorgplan

In de zienswijze op de kadernota 2024 is gevraagd naar de samenhang tussen bovengenoemde plannen. In het verslag van het AB van 17 maart 2023 is antwoord gegeven op deze vraag.

De Gemeente Den Helder bedankt de Veiligheidsregio hiervoor.

De Gemeenten Schagen, Hollands Kroon en Texel zijn van mening dat er ondanks deze uitleg nog steeds onduidelijkheid is over deze samenhang. Graag zouden deze gemeenten zien dat daar nog een nadere toelichting over wordt gezonden aan hun gemeenteraden.

Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

Advies aan de gemeenteraden

Op 16 december j.l. heeft het Veiligheidsberaad op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer het principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die dekking biedt voor in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.
Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. De bestaande ongevallenverzekering sluit niet in alle gevallen meer aan bij de behoeften.
Een waarborgfonds kan hierbij een oplossing zijn. Voorgesteld wordt geen wensen en bedenkingen te hebben tegen de oprichting en deelname van zo'n fonds.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De gemeenten in Noord-Holland Noord staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de Veiligheidsregio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd.

Alternatieven (incl. argumenten)
Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de Veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de Veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

Gevolgen algemene middelen en begroting		
Kosten: € 0,00		
Dekking:	☐ Algemene middelen☐ Algemene middelen ☐ Bijdragen derden☐ Bijdragen derden	☐ Inkomsten☐ Inkomsten ☐ Reserve☐ Reserve
Toelichting:		

Communicatie
Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de Veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio.

Advies aan de gemeenteraden

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief raden financiële stukken VRNHN getekend 2. Bijlage 1 - Jaarstukken 2022 V10.0 AB inc accountantsverklaring 3. Bijlage 2 - Begroting 2024-2027 VRNHN 4. Bijlage 3 - Accountantsverslag 2022 VRNHN definitief 5. Bijlage 4 - Toetsingskaders jaarstukken 2022 en begroting 2024 6. Aanbiedingsbrief raden oprichting en deelname Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's getekend 7. Bijlage 1 - Ontwerpbesluit AB VRNHN oprichting en deelname Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio